

Dr. Rusznák István 90 éves

Dr. Rusznák István, a kémiai tudományok doktora, Kossuth-díjas, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület egykori elnöke, sok évig tiszteletbeli és társelnöke 90 éves.

Rusznák István 1920. január 28-án született. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen vegyészként végzett. 1942 és 1950 között a Goldberger Textilművekben dolgozott, eközben a Budapesti Műszaki Egyetemen doktori címet szerzett. 1950-ben az akkor alakult Textilipari Kutató Intézet kémiai osztályának vezetője lett, ezzel párhuzamosan az ugyancsak ebben az évben alakult Állami Műszaki Főiskola Kémiai Tanszékének tanszékvezető tanárának nevezték ki.

1954-ben dr. Bonkáló Tamással közösen Kossuth-díjjal tüntették ki azért a műszaki fejlesztési munkáért, amelynek eredménye egy folyamatos pamutszövet-előkészítő és -fehérítő gépsor volt a Goldberger Textilművek kelenföldi gyárában és ami megsokszorozta az üzem kapacitását. 1964–1965-ben Egyiptomban, a kairói egyetemen tanított és közreműködött az egyiptomi textilipari kutató intézet létrehozásában. Hazatérése után ismét meghívták a Budapesti Műszaki Egyetemre, a Dr. Csűrös Zoltán vezette Szerves Kémiai Technológia Tanszékre, előbb egyetemi docensi (1965) majd egyetemi tanári beosztásban. Ezzel párhuzamosan 1969-ig még a Textilipari Kutató Intézet főosztályvezetője is maradt, majd Csűrös professzor nyugdíjba vonulásakor, 1971-ben Rusznák professzor vette át a tanszék vezetését s ezt a tisztét nyugdíjazásáig, 1990-ig töltötte be. Nyugdíjazása óta emeritusz professzorként további oktatási és kutatási lehetőségeket kapott.

Kutatási területe mindvégig elsősorban a cellulóz-kémia volt, ebben a témában írta egyetemi doktori disszertációját, kandidátusi disszertációját (1959) és akadémiai doktori disszertációját (1975) is. Ez az utóbbi összefügg egyik legjelentősebb találmányával, az ún. termotex eljárással, ami szintén a pamut és len fehérítésével és írzésével kapcsolatos. Ezzel kapcsolatos szabadalmát egy nagy német kikészítőgép-gyár vette meg. Kutatásai azonban kiterjedtek a gypjúra és több más textilkémiai, textilkikészítési és papíripari témára is. Jelenleg is részt vesz a tanszék ill. az akadémiai kutató csoport kutatási munkájában, amelyek többek között a színezések fénystabilitásával foglalkoznak. Mintegy 500 publikációja jelent meg – könyvek, jegyzetek, tanulmányok, cikkek –, a nevéhez közel 60 szabadalom fűződik. Számtalan előadást is tartott bel- és külföldön, egyetemeken, kongresszusokon, a legkülönbébb szakmai rendezvényeken. 1990-ben nyugdíjba vonult, de továbbra is aktívan dolgozott és dolgozik ma is.

Egyik alapító tagja a TMTE-nek, amelynek 1974-től 1985-ig elnöke, majd 1990-ig tiszteletbeli társelnöke is volt. 1980–1982 között betöltötte a Kolorista Egyesületek Nemzetközi Szövetségének elnöki, majd 1990-ig alelnöki tisztét. Dolgozott az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságnak és tagja volt a Kossuth-díj ill. később az Állami Díj odaítélésére javaslatokat tevő bizottságnak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottságnak is.

Dr. Rusznák professzort a Kossuth-díj mellett számos más hazai kitüntetésben és elismerésben részesítették és 1990-ben a brit kolorista egyesület aranyéremmel tüntette ki.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület és az egész textil szakma nevében tisztelettel gratulálunk és további jó egészséget, aktív munkálkodást kívánunk Rusznák professzornak 90. születésnapja alkalmából.

Varga Ferenc 90 éves

Varga Ferenc, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület könyvvizsgálója 2010. január 11-én töltötte be 90. életévét. Budapesten született, az Eötvös Loránd Reáliskolában érettségizett. Már ott is mozgalmas közösségi életet élt, elnöke volt az irodalmi önképzőkörnek, tanulmányi versenyen indult matematikából, cserkész táborozásokon vett részt, szavalóversenyek résztvevője volt, a természetjárás szerelmese lett.

Az érettségi után, 1938-ban a Goldberger Textilműveknél helyezkedett el mint gépkönyvelő. Maga a tulajdonos, Goldberger Leó vette fel. 1941-ben katonai szolgálatra hívták be Erdélybe, a 33. hegyivadász zászlóaljhoz. Itt megtanult lovagolni, sielni, sziklát mászni. A harcokban megsebesült, később szovjet hadifogságba került, ahonnan 1947 őszén tért vissza. Ismét a

Goldberger Vállalatnál folytatta munkáját, a kelenföldi gyár üzemgazdasági és kalkulációs osztályát vezette. 1963-ban könyvvizsgálói képesítést szerzett, 1968-tól a Hazai Pamutszövőgyár főkönyvelője, később gazdasági igazgatója lett.

Mindeközben tevékeny társadalmi életet élt, részt vett Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület és a Textil Szakszervezet munkájában, alapító tagja volt a Szervezési és Vezetési Társaságnak, valamint a Tájak, Korok, Múzeumok Egyesületnek.

1981-ben nyugállományba vonult ugyan, de azután is tovább dolgozott a Dunavecsei Konfekciógyárban és számos helyen végzett ellenőrzési tevékenységet, többek között a TMTE-nél is, ahol azóta is könyvvizsgálóként működik. Ugyanakkor alelnöke az Életet az éveknek országos nyugdíjas szövetségnek, és a Hadtörténeti Múzeum felkérésére könyvet írt hegyivadász élményeiről.

Hallatlanul mozgalmas és tevékeny élet munkáját ünnepelhetjük 90. születésnapján, amihez további jó egészséget kívánunk.

Lay Márton 80 éves

Lay Márton 1930. január 8-án született. A kereskedelmi iskolai érettségi után először a Gyapjúmosógyárban, majd az óbudai Textilfestő-gyárban dolgozott, ahol később a gyári vegyi laboratórium vezetője, ill. műszakos kolorista lett. Időközben esti tagozaton, munka mellett továbbtanulva a Budapesti Műszaki Egyetemen okleveles vegyészmérnöki diplomát szerzett.

Egész pályafutását rendkívüli kreativitás jellemezte, nagyszámú újítással és találmánnyal járult hozzá a pamutipari textilvegyész szakma fejlődéséhez. Számos szabadalom fűződik nevéhez, ezek közül valószínűleg a szálkárosodás-mentes anilinfekete színezési, nyomási technológia kidolgozása a legjelentősebb. Kimagasló újító és feltalálói tevékenységét magas kitüntetéssel ismerték el.

A textilfestőgyári időszak után a Selyemkikészítő-gyár főmérnöke, később gyári főtechnológusa volt. Az

irányítása alá tartozó üzem nagy fejlődésen ment keresztül, különösen a festődei géppark újult meg, számos teljesen újszerű színezési technológia bevezetésével. A Bécsi úti gyárból a Magyar Selyemipar Vállalat (MSV) központjába vezetett az útja, ahol a nagyvállalt műszaki főosztályának gyártmányfejlesztési koordinátora volt. A sikeres Hepatex programban (texturált poliészterfonalak feldolgozása) a kikészítési technológiákkal foglalkozott igen eredményesen. Nevéhez fűződik továbbá az MSV kiskereskedelmi értékesítésének megszervezése is több budapesti elárusító részleg, bolti hálózat kialakításával.

A TMTE-nek 1957 óta tagja. Egyesületi üzemi összekötőként igen aktív volt, a Textilvegyész és Kolorista ill. a Selyem szakosztályban tevékenykedett hosszú évekig. Széleskörű szakmai ismereteit készséggel adta tovább, többek között mester, szakmunkás és művezető továbbképző jegyzetek készítésében is részt vett.

Nyugdíjas éveiben fő hobbija a kertészkedés. Jó egészséget és hosszú életet kívánva köszöntjük 80. születésnapján.

Karmos Viktor kitüntetése

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület Karmos Viktort a magyar kötőiparban élete munkásságával kifejtett teljesítményéért és az egyesület érdekében évtizedeken át végzett tevékenységéért a *Textilipar Fejlesztéséért* éremmel tüntette ki. Karmos Viktor a kitüntetést 2009 decemberében vette át.

Évtizedeken át volt a magyar kötőipar egyik legkiválóbb vállalata, a Habselyem Kötöttáru-gyár főmérnöke, műszaki igazgatója, évekig vezérigazgató-helyettese. Ebben a beosztásában – amellet, hogy a vállalat fejlesztésében és korabeli kiváló eredményeiben élvülhetetlen érdemei vannak – nagyon aktívan részt vett a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület munká-

jában is. Több cikluson át tagja volt a kötő szakosztály vezetőségének, az egyesület etikai bizottságának, a Magyar Textiltechnika szerkesztőbizottságának, sőt ennek munkájában ma is részt vesz. Állandóan – és jó eredménnyel – szorgalmazta, hogy munkatársai is látogassák a TMTE rendezvényeit, kapcsolódjanak be az egyesületi munkába, írjanak szakcikkeket a Magyar Textiltechnikába. Számos fiatal munkatársának indította el eredményes szakmai pályafutását.

Mindemellett hallatlan szorgalommal gyűjtötte és gyűjti ma is a hazai textil- és ruhaipar jelentősebb személyiségeiről szóló cikkeket és híreket, figyelemmel kíséri a velük kapcsolatos eseményeket, számon tartja születésnapjukat, kitüntetéseiket, szomorú távozásukat. Jelentős részben ennek a munkásságának köszönhető, hogy a TMTE össze tudta gyűjteni a *Szellemi Örökségünk* album anyagát.

Szívből gratulálunk Karmos Viktornak ehhez a kitüntetéshez és további erőt, jó egészséget kívánunk.

Emléklapok jubiláló egyesületi tagoknak

Sok éve kedves hagyomány a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesületben, hogy a decemberi szakosztályi beszámoló taggyűléseken emléklapot nyújtanak át az egyesület azon tagjainak, akik tagságuk több évtizedes kerek évfordulóját élik meg. Így volt ez 2009 decemberében is, amikor a 60, 55, 50, 40, 30 és 25 éves tagságot elérő tagjaink emléklapot vehettek át. Ők pedig a következők voltak (belépéskori ill. korábbi legis-

mertebb munkahelyük feltüntetésével):

60 éve tagok:

Franzoso Károly
Marosi János (Szegedi Textilművek)
Molnár Ernő (Soproni Selyemipar)
Simor József (Pamutnyomóipari Vállalat)
Téri Rudolf (Textilipari Kutató Intézet)

55 éve tagok:

Bille György
 Dávidházi István (Soproni Szőnyeggyár)
 Klein Mária (Budapesti Finomkötöttárugyár)
 Dr. Perjés Pálné (Budapesti Műszaki Főiskola)
 Röder Ivánné (Textilipari Kutató Intézet)
 Varga Győző (Ipari Minisztérium)

50 éve tagok:

Beszeda Róbert (Textilipari Kutató Intézet)
 Dobos Györgyi
 Dónáth Borbála
 Dr. Farkas Jánosné (Magyar Könnyűipari Szövetség)
 Hábel Györgyné (Kőbányai Fonó)
 Hargitai László (Kőbányai Fonó)
 Havas Ivánné dr. (Budapesti Műszaki Egyetem)
 Marosi József (Könnyűipari Módszertani Intézet)
 Nagy Mihály (Pamutnyomóipari Vállalat)
 Rajnai Gábor (Habszélyem Kötöttárugyár)
 Dr. Sugár Györgyné (Textilipari Kutató Intézet)

40 éve tagok:

Bencze Imre (Budaflax)
 Bihari Aladár (Magyar Selyemipar Vállalat)
 Melegh Imréné
 Réti Anna (Váci Fonógyár)

Szendrődi József (Kőbányai Textilművek)
 Varsányi Mária (Budapesti Finomkötöttárugyár)

30 éve tagok:

Fodor Ilona (Budapesti Harisnyagyár)
 Dr. Horváth Viktória (Budapesti Műszaki Egyetem)
 Reményi István
 Szalai László (Textilipari Kutató Intézet)

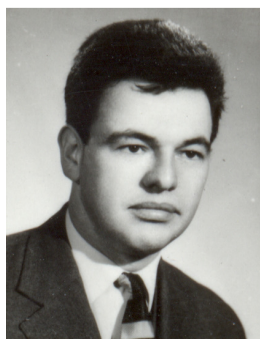
25 éve tagok:

Dr. Koczor Zoltán (Budapesti Műszaki Főiskola)
 Dr. Kokasné dr. Palicska Livia (Budapesti Műszaki Főiskola)
 Mahner Lajos (Pamutnyomóipari Vállalat)
 Simon András (Masterpiece)

Valamennyi jubiláló tagtársunknak köszönjük hűségét a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesülethez és szívből kívánjuk, hogy jó egészségben még sok-sok évig tevékenykedjenek a magyar textilipar javára. Akik pedig már nyugdíjas éveiket töltik, azoknak csendes, nyugodt, békés pihenést, jó egészséget kívánunk, és reméljük, hogy utódaik nem feledkeznek majd meg arról a szorgos munkáról és sok áldozatról, amit a textilipar fejlesztése érdekében aktív korukban kifejtettek.

Dr. Aschner Gábor

1937–2009

Súlyos betegségben elhunyt dr. Aschner Gábor PhD, aki hosszú évekig a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület anyagvizsgáló és minőség szabályozó szakosztályának volt elnöke.

A Textilipari Minőségellenőrző Intézet (TEXIMEI) igazgatójaként nagy szerepe volt abban, hogy – még jóval az ISO 9000 szabványsorozat megjelenése előtt – az intézet

műszaki osztálya megkezdte a hazai textil- és textilruházati ipari vállalatok minőségügyi rendszerének állapotfelmérését és a tapasztalatok alapján mind a vállalatnak, mind az iparvezetésnek javaslatokat tett a fejlesztésre vonatkozólag. Neki is köszönhető, hogy a TEXIMEI kezdettől fogva részt vett az Átfogó Minőségirányító Rendszer (ÁMR) programban, külön bevezető csoportot működtetett a Total Quality Management

(TQM) hazai elterjesztése céljából. Igazgatója volt a Magyar Minőség Társaságnak és nemzetközi ismertségét és elismertségét kihasználva számos kiváló külföldi minőségügyi szakembert hívott meg magyarországi előadásra.

Az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete (UNIDO) keretében a világ több részén (pl. Braziliában, Nigériában) végzett sikeres tanácsadói tevékenységet. Szakmai pályafutása utolsó szakaszában a Hat Sigma minőségfejlesztési módszer hazai és közép-európai elterjesztésével foglalkozott.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesületnek több évtizeden át volt hasznos, tevékeny tagja. Az 1970–80-as években elnöke volt az anyagvizsgáló és minőség szabályozó szakosztálynak, az 1990-es években tagja volt az egyesület intézőbizottságának és vezette a nemzetközi kapcsolatok bizottságát. Munkásságát az egyesület 1987-ben a Földes Pál Éremmel ismerte el.

Sajnálatos módon nyugdíjba vonulása után visszavonult az egyesületi munkától, de volt munkatársai és az egyesület tagjai tisztelettel emlékeznek rá.